

[Dohrmann]

ren har fået de samme breve, eller mange af de samme breve, eller kopier af dem i hvert fald, som jeg har fået. Det er unøjagtigheder vedrørende øvelsesterrænet, der er unøjagtigheder vedrørende skydeterræn, der er unøjagtigheder vedrørende indkvarteringsforhold, der er unøjagtigheder vedrørende idrætsanlæg osv., og sådan er det hele vejen igennem.

Derfor synes jeg, at ministeren i det mindste burde læse de breve, han har modtaget, og så pille unøjagtighederne ud. Én ting er, at man træffer en beslutning på grundlag af nogle konkrete oplysninger, men så skal det ikke være de forkerte oplysninger, som kommer til at afgøre, hvordan forholdene skal være fremover.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 21 af Knud Damgaard (S) (se foran) vedtoges med 105 stemmer (S, KF, V, CD og KRF) mod 4 (FP); 28 (SF, RV og VS) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 20 af Dohrmann (FP) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.37

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om en kabellov.

Af Ingerlise Koefoed (SF) m.fl.
(Fremsat 25/11 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Det kunne have været en sag for ministeren for offentlige arbejder, men det er en sag, som ligger på et grænseområde, og hvor i hvert fald dele af den hidtidige lovgivning, som vedrører dette emne, har ligget under Ministeriet for Kulturelle Anliggender. Derfor er det mig, der tager ordet her i første runde for på regeringens vegne at tage stilling til det forslag til folketingsbeslutning om en kabellov, som er fremsat af SF.

Nu er det jo sådan, at det formål, som forslaget forfølger, og som kan sammenfattes i ønsket om et bredt programudbud, brugerindflydelse og ytringsmulighed for brugerne, er et spørgsmål, som jeg ikke tror kan føre til stor uenighed. Men det middel, der foreslås til at opnå formålet, nemlig etablering af et centralt kabelnævn, er efter min mening unødvendigt, og jeg synes også, det vil føre til en uhensigtsmæssig administration, f.eks. henset til, at vi må regne med, at der er omkring 9.000 fællesantenneanlæg her i landet. Når man så dertil lægger de øvrige opgaver, som dette nævn forudses at skulle udføre, vil det give et meget omfattende administrativt arbejde, som jeg ikke synes der er grund til at sætte i værk.

Spørgsmålet om en kulturpolitisk velafbalanceret programsammensætning må efter regeringens opfattelse løses på anden måde, nemlig ved fastsættelse – og nu må jeg bruge et ord, som jeg er ked af at bruge, men det kan jo være, at vi, efterhånden som vi bliver mere vant til fjernsyn og kabler herhjemme, kan finde frem til et dansk eller et nordisk ord – af det, der hedder »must carry«, altså forpligtelsen til at have bestemte programmer med i et kanalsystem. Efter regeringens opfattelse må de problemer, som vedrører det kulturpolitisk afbalancerede programudbud, løses ved fastsættelse af netop sådanne must carry-regler for danske programmer.

Vi har allerede sådanne regler i dag – det er jo ikke problemer, som ikke har været behandlet før, eller som ikke har været fremme i vores bevidsthed før, der er taget ind i dette forslag. Vi har sådanne regler i dag vedrørende Danmarks Radio og det kommende

[Ministeren for kulturelle anliggender]

TV 2; vi vil få supplerende regler om lokal-tv, for det vil blive foreslået i den lovgivning om lokal-tv, som snart vil blive fremsat her i Tinget. Et kabelnavn er efter min mening unødvendigt for at påse overholdelsen af disse must carry-bestemmelser.

I det lovforslag, jeg her bebuder om lokal-tv, vil der også blive taget stilling til aktiv programvirksomhed i kabelanlæg. Med aktiv programvirksomhed mener jeg udnyttelse af programmerne til egen programvirksomhed i kabelanlæggene. Det vil der blive taget stilling til, og også i den forbindelse vil efter min mening et centralt kabelnavn være unødvendigt.

Med hensyn til programvalget, bortset altså fra de programmer, jeg taler om, som skal fordeles i henhold til dette must carry-system, er det et hovedsynspunkt, at det er de enkelte anlæg, der skal bestemme, hvilke programmer der skal fordeles, og altså ikke noget kabelnavn, der skal bestemme det. Vi mener, at det antenneforeningssystem, som sikrer indflydelsen i de fleste af kabelanlæggene, er det væsentlige.

Når man ser på udbudet af programmer, synes jeg ikke, der i dag er de store problemer. Gennem hybridnettet udbydes og vil blive udbudt de programmer, der findes. Det sker i pakker. Det er af tekniske og økonomiske hensyn mest hensigtsmæssigt, men jeg ved, at den tekniske udvikling nu er sådan, at den kan bruges til mere differentierede og fleksible løsninger. Det vil sige, at man kan fremføre mindre pakker, man kan fremføre endda helt ned til enkeltprogrammer, hvis det skulle være ønsket, og i så fald har man jo dér en fleksibel løsning, som vil kunne imødekomme anmodninger fra dem, som vil have programmer ind i deres kabler.

Den dag programudbudet overstiger nettets kapacitet – og det behøver ikke engang at være nettets kapacitet, det kan også være fjernsynsapparatets kapacitet – opstår der et problem, men det er et problem, som må løses, mener jeg, af fællesantenneforeninger og lignende selv gennem deres efterspørgsel og gennem den måde, de organiserer deres beslutningstagning på. Og det skulle undre mig meget, om ikke brugerne til den tid og de steder, hvor det er tilfældet, også lader deres stemmer lyde i de demokratiske forsamlinger, som de har valgt til det samme.

I de enkelte anlæg opstår spørgsmålet om brugerindflydelse, når anlægget ikke ejes af brugerne. Det er klart, men det er der taget stilling til, når anlægget ejes af televirksomheder – der er fastsat regler for, at der skal være brugerindflydelse. Hvilke løsninger der skal findes i andre tilfælde, f.eks. ved kommunale anlæg, er vi indstillet på at undersøge, og der er faktisk i forbindelse med de aftaler og overvejelser, som Socialdemokratiet og regeringspartierne har haft om hybridnettet, sat en undersøgelse i gang af, hvordan man kan løse problemerne inden for den type anlæg. Disse undersøgelser finder i øjeblikket sted på embedsmandsplan. Det er et spørgsmål, som nok vil være afklaret, sådan at det kan drøftes i forbindelse med udvalgsbehandlingen af det forslag, som her foreligger.

Det samme gælder efter min mening spørgsmålet om mindretalsbeskyttelse. Det kan vi drøfte i udvalget, men jeg skal ikke skjule allerede nu, at jeg er noget betænkelig ved indgreb i, hvordan de enkelte foreninger løser deres egne problemer, altså en mindretalsbeskyttelse, som ville betyde, at man foreskrev selvstændige foreninger den måde, de skal tilrettelægge deres beslutningstagning på.

Men her er der altså ting, som vi må drøfte, og regeringen har i øvrigt i forbindelse med behandling af tidligere lovforslag sagt, at vi holder dette under observation for at se, om der dukker problemer op, som ikke er dækket tilstrækkeligt ind. Vi har som nævnt en undersøgelse i gang om brugerindflydelse i kabelanlæg, som ejes f.eks. af kommuner.

Jeg synes, vi skal afvente resultatet af disse undersøgelser, se, hvad der er i gang, samle erfaringerne og så lade det gå ind i de videre overvejelser, som kan foregå her i folketingsudvalget.

Tastesen (S):

Vi kan fra Socialdemokratiet give tilslutning til dele af det forslag om en kabellov, som er fremsat af SF.

Men for os er det afgørende, når vi skal udforme disse regler, at være så lidt centralistiske som muligt og være så meget nærdemokratiske ude i nærmiljøerne, som det overhovedet kan lade sig gøre. Derfor er overskrifterne fra vor side den kulturbalance,

[Tastesen]

som hensynet til danske programmer kræver, brugerindflydelse og mindretalsbeskyttelse.

Om de bestemmelser, der er nødvendige, så skal gennemføres i en særlig kabellov eller de skal indsættes i loven om radio- og fjernsynsvirksomhed, må bero på de kommende forhandlinger, og jeg er lidt ked af, at ministeren har låst sig for meget fast ved at sige, at det ikke skal være i en særlig lov på nuværende tidspunkt. Jeg synes, at man burde tage stilling til det undervejs i de overvejelser, som nu går i gang.

Men der skulle jo i denne sag være gode chancer for, at der kan opnås en bred tilslutning i Folketinget. Vi har, som også fremhævet af ministeren, i hybridnetsforliget aftalt med regeringspartierne, at man skal lægge afgørende vægt på, at der i den kommende lovregulering gennemføres bestemmelser, som sikrer, at der på længere sigt bliver tale om en kulturpolitisk velafbalanceret programspredning over danske kabelanlæg, bl.a. ved at reservere kapacitet til de danske programmer. Da det er et af punkterne i SFs beslutningsforslag, skulle den sag jo i hvert fald være i orden.

Med en kulturpolitisk balance mener vi, at der skal være et programtilbud til seerne, der både omfatter de danske programmer, vore nabolandes programmer og de programmer, som på lovlig vis kan modtages fra satellitterne, og så må det være op til forbrugerne i den sidste ende at bestemme, hvad det skal være.

Men forholdet er jo sådan – måske ikke så meget i dag, men det vil blive det og er det vel også i et vist omfang i dag – at det i hvert fald vil være et voksende antal programmer, der kan tilbydes det enkelte anlæg, og derfor må vi sikre os, at det bliver brugerne, der kommer til at bestemme, hvilke programmer der ønskes i forhold til de enkelte anlægs kapacitet.

Forslagsstillerne synes at være meget optaget af, at det ikke er telefonselskaberne, kommunerne, eller hvem der nu ejer anlægget, der skal bestemme programtilbudene. Det skal de selvfølgelig ikke. Det er dog lige så nødvendigt at fastslå, at i et demokrati er én stemme lig med én stemme, og det kræver vedtægtsændringer i adskillige antenneforeninger rundt omkring i landet, fordi der ikke er nogen ligestilling. SF synes ikke at have været helt opmærksom på, at der ikke er no-

gen ligestilling mellem ejerboliger og lejeboliger. Det er ofte således, at fællesantenneanlæggene har en kollektiv tilslutning fra bolig-selskaber, mens det i ejerboligerne er de enkelte, som tilslutter sig.

Vi mener også, der skal være en mulighed for en mindretalsbeskyttelse, og jeg forstår, at ministeren er helt åben over for, at vi skal finde en løsning på det.

Vi er jo så heldige – i hvert fald troede jeg indtil i dag, at vi har været så heldige – at have en minister, som dækkede det synspunkt, at vi skulle have et kabelnævn. Han var jo formand for den store mediekommission på 61 medlemmer, hvor det store flertal gik ind for, at man burde have et kabelnævn til at tage sig af de bestemmelser, som der nu engang skal tages stilling til centralistisk. Der er noget, der bliver tilbage, og bliver det ikke et kabelnævn, bliver det jo noget andet. Hvad er det for et andet embedsmandsvælde, som ministeren vil stille i stedet for? Det er i hvert fald et af de spørgsmål, vi må stille, når ministeren nu som medlem af en regering synes at have en principielt anden opfattelse end den, han havde som formand for Mediekommissionen sammen med Mediekommissionens flertal.

Det skulle ikke være nødvendigt at nævne det, men da flere medlemmer af dette Ting, bl.a. hr. Svend Heiselberg og hr. Dohrmann, i den offentlige debat har påstået, at Socialdemokratiet gik ind for censur, må jeg selvfølgelig på det skarpeste protestere. Vi ønsker tværtimod flere ytringsmuligheder og flere programvalg, og det opnår vi ved at sikre, at tilbudene kommer frem gennem hybridnettet eller på anden måde, og så må der være et frit valg mellem de muligheder, antenneforeningerne ønsker at modtage. Det har i hvert fald ikke noget med censur at gøre, det er en fuldstændig vildfarelse og misforståelse at hævde noget sådant. At sikre plads til de danske kanaler i den mangfoldighed af programtilbud, vi præsenteres for, synes jeg er en kulturpolitisk opgave, alle burde kunne tilslutte sig.

Connie Hedegaard (KF):

Også i Det Konservative Folkeparti deler vi principielt forslagsstillernes hovedmålsætninger, nemlig brugerindflydelse, ønsket om mindretalsbeskyttelse og samtidig et så bredt

[Connie Hedegaard]

og alsidigt programudbud som overhovedet muligt, men umiddelbart har vi heller ikke i lighed med kulturministeren nogen stor tiltro til det middel, SF anviser, et såkaldt partipolitisk og af kulturministeren og ministeren for offentlige arbejder uafhængigt nævn bestående af 5-7 personer. Hvem er et sådant nævn f.eks. ansvarligt over for? Hvem skal udpege de pågældende? Og er det ikke bare at skabe en ny særdeles central instans frem for den mere liberale løsning med størst mulig direkte indflydelse for den enkelte brugergruppe, som kulturministeren nu lægger op til?

Vi synes i hvert fald umiddelbart, at man bliver lidt betænkelig, når SF – græsrodspartiet, som man ynder at fremstille sig selv – mener, at et centralt, magtfuldt kabelnævn skal repræsentere fællesantenneanlæggene. Det må da være en fordel, om vi kunne nå frem til en bæredygtig model, hvor disse i størst muligt omfang kunne repræsentere sig selv, kombineret med nogle løsninger på, hvordan mindretallets interesser også får deres plads. Jeg kan forstå, at netop mindretalsproblematikken nu undersøges på embedsmandsplan, og vi håber inden længe at få et udspil fra regeringen om dette og andre uafklarede problemer på området. Spørgsmålene har regeringen og, som jeg kan forstå, også Socialdemokratiet jo allerede haft øje for, men dette beslutningsforslag kan vel bidrage til den videre afklaring af disse spørgsmål i forbindelse med kulturudvalgets videre arbejde. Nu kan man da i hvert fald konstatere – specielt hvis man tolker SFs forslag venligt – at der er nogenlunde enighed mellem forslagsstillerne og regeringspartierne om målet.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil gerne allerede nu have lov til at bryde ind i debatten et lille øjeblik, fordi det nu gentagne gange er blevet sagt, at der ligger nogle meget centralistiske tendenser i vores kabelnævnsforslag. Det vigtigste formål for os med at lave dette forslag ud over de ting, der er nævnt – og dem vender jeg tilbage til i min tale senere – er at sikre et uafhængigt programvalg, at sikre at få skilt programvalgsmyndigheden fra telefonselskabernes kommercielle virksomhed og deres natur-

lige fremføring af signaler. Vi forestiller os, at dette kabelnævn skal være i meget tæt samarbejde med fællesantenneforeningerne. Vi forestiller os kabelnævnet som et informationsorgan over for fællesantenneforeningerne. Det skal give fællesantenneforeningerne oplysninger om, hvilke programmuligheder der findes, og de skal forhandle efter aftale med fællesantenneanlæggene. Nu ved jeg godt, de har to foreninger; det er beklageligt, og jeg ved ikke, hvordan man skal ændre det, for man griber jo ikke ind i foreningsfriheden. Men de skal altså forhandle på fællesantenneforeningernes vegne om de programmer, som fællesantenneforeningerne ønsker fremført til fællesantenneforeningerne. Det er ikke et spørgsmål om at centralisere programvalget. Det er et spørgsmål om at få det størst mulige demokrati ind i programvalget. Det er derfor, vi har ønsket dette kabelnævn. Kan man finde en anden konstellation, er det i orden, men vi vil have skilt den kommercielle og den kulturelle myndighed ad i dette foretagende.

Helge Sander (V):

Det foreliggende forslag fra SF er jo ikke helt tosset på alle områder i hvert fald. Som det allerede er nævnt fra de ordførere, der har haft ordet, og ministeren, er der absolut elementer i det, som er væsentlige, men når vi alligevel må afvise det generelt fra Venstres side, er det, fordi det indeholder en række ganske uacceptable forhold, som jeg synes ministeren på glimrende vis ridsede op, og uanset hvad fru Ingerlise Koefoed nævnte her under den korte bemærkning, oplever jeg det i hvert fald på mange områder som særdeles centralistisk, og det vil jeg gerne vende tilbage til.

Men det, der i første omgang skinner igenem, er i hvert fald, at det er en ny administrativ enhed, som ikke er nødvendig. Vi har antenneforeningerne, som til fulde vil kunne klare de opgaver, som man her tillægger det centrale kabelnævn, og jeg har ikke set eksempler på endnu – jeg ved også godt, at der er en udbygning i gang – at man ikke skulle kunne klare det med de stedlige teleselskaber. Jeg oplever det også som et unødigt overformynderi, at man nu placerer et centralt nævn, som skal forsøge at tage stilling

[Helge Sander]

eller virke som en forhandler mellem de to interessegrupper.

Vi tror, at antenneforeningerne udmærket kan træffe disse afgørelser selv med leverandørerne, og i hvert fald er det væsentligt at understrege, at det ikke bliver mindre decen-tralt af det forslag, som fru Ingerlise Koe-foed fremsætter i dag, og det synes vi umid-delbart er beklageligt.

Som sagt rummer det også gode forslag, forslag, som har været endevendt her i salen tidligere, nemlig brugerindflydelse, mindretalsbeskyttelse, men det er jo forslag, som er under overvejelse og vel nok ikke er så pres-serende, som man måske umiddelbart kunne få indtryk af, fordi vi er i en udbygningsfase, hvor der endnu ikke er så mange program-mer.

Men jeg føler i hvert fald, det er væsent-ligt at understrege på positivlisten, at man under punkt 8 meget relevant nævner mulig-heden for at afsætte programmerne enkeltvis. Vi føler, det er meget vigtigt i hele konkur-rencesituationen, at man ikke skal tage hele pakken af hybridnetsprogrammer, men har mulighed for at få det i hvert fald i mindre pakker. Glædeligvis kan jeg også se i dag i Jyllands-Posten, at JTAS er gået i gang med at give et mindre udbud – jeg tror, det er 4 programmer, man kan få, og det er af rent tekniske grunde, man ikke går længere ned. Men i hvert fald er det at skulle købe alle 16 programmer, hvis man har en antennefore-ning, der kun kan tage 6 programmer, i sig selv lidt vanvittigt.

Men netop spørgsmålet om friheden, som der står så meget om i dette forslag, og valg-mulighederne skaber det allerførste problem i de mange antenneforeninger, som kun har mulighed for at sende 6 programmer. Fru Ingerlise Koefoed er også vidende om, at langt de fleste af landets 8.600 antennefore-ninger er små ikke-tidssvarende anlæg, men altså antenneforeninger, som kun kan videre-bringe 6 programmer. I den forbindelse vil jeg gerne spørge, hvor friheden og valgmulig-hederne ligger, når man i forslaget under punkt 5 nævner, at man skal sikre, at Dan-marks Radios TV 1 skal være med; TV 2 skal være med, når det kommer. TV 2's regi-onale stationer skal være med, og der skal være plads til lokale tv-programmer. Derud-over skal man sikre plads til interesse-tv og ikke-professionelle programmer. Desuden

skriver man i punkt 10, at der skal være plads til åben kanal til ikke-kommercielle formål, og der skal sikres de nordiske pro-grammer. Endelig, for at gøre det fuldkom-ment, står der i punkt 11, at der skal afsættes én kanal i forsyningsnettet til ikke-kommer-cielle formål. Det sidste oplever jeg nu som en gentagelse af det, der står opført under punkt 5. Men det korte af det lange er, fru Ingerlise Koefoed: hvor er friheden, når man allerede nu siger, at i hvert fald disse 6, 8, 10 programmer skal i nettet, hvis man kun har plads til 6, og det er vi jo enige om langt de fleste har?

Til slut skal jeg nævne en ikke uvæsentlig ting, og det er, at der gang på gang i dette beslutningsforslag er nævnt ordet afgiftsfri: en lang række programmer skal være afgifts-fri til levering. Så må jeg nok spørge, hvor-dan SF har forestillet sig at det hele skulle finansieres, for jeg kan i hvert fald tælle flere end 6 programmer, der er afgiftsfri, og det vil sige, at mange af disse antenneforeninger vil være i stand til at få en programpakke, der ikke koster en krone.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Jeg skal ikke svare på fru Ingerlise Koe-foeds vegne, men jeg er meget optaget af den problematik, som frihedens forkæmper gav udtryk for her. Jeg vil gerne sige, at det, der giver friheden, er, at alle de programmulighe-der, der findes rent teknisk, fører os frem til kommunens hovedpunkt, og det er det, jeg har forstået der også menes i beslutningsfor-slaget fra SF. Det afgørende er, at alt, hvad der findes, føres frem af telefonselskaberne, så forbrugerne vælger ud derfra. Heroverfor skal der kun være én obligatorisk undtagelse, og i den henseende, må jeg sige til hr. Helge Sander, er Venstre som frihedens parti gået lige præcis lige så langt som alle vi andre på nuværende tidspunkt. Og Venstre har også givet udtryk for, at man er parat til at gå vi-dere, hvis hr. Helge Sander kender sit eget program, og hvad man har tilsluttet sig her-inde. Der er nemlig allerede lovgivet om den obligatoriske Danmarks Radios programmer, det kommende TV 2's programmer skal være i alle kabelanlæg, og regeringspartierne har selv tilkendegivet, at der også skal være obli-gatorisk plads i kanal anlæggene til danske

[Tastesen]

lokal-tv, som opstår rundt omkring. Uenigheden har hidtil kun bestået i, hvilken kapacitet et anlæg skal have, før lokalprogrammerne skal have plads. Det burde dog være en selvfølge – især hvis man går ind for nærdemokrati – at der i kanalanlæg af en vis kapacitet skal være plads til det, der gror ude i samfundet, hvor befolkningen selv laver sine tv-udsendelser, således at man via båndværkstedet og på anden måde får en mulighed for at komme til orde. Det er det, vi forstår ved frihed og ved nærdemokrati, men hvis Venstre har en anden opfattelse, kunne det da være interessant at høre den.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Jeg forstod ikke helt den tale, hr. Tastesen, for jeg mener, jeg sagde de fleste af de ting, hr. Tastesen her giver udtryk for. Nærdemokrati – ja, men nærdemokrati på den måde, at det er antenneforeningerne, der forhandler med leverandørerne om, hvilke programmer de vil have. Og som vi tidligere har været meget enige om, skal programmerne føres frem, og så skal man kunne vælge. Vi føler ikke, det er nødvendigt, at der sidder et kabelnævn derimellem, og det er i hvert fald decentralt, og det mener jeg også jeg sagde; ellers udtrykte jeg mig meget uheldigt.

Det, jeg især påpegede til slut, og som jeg ikke alene finder uacceptabelt, men som ganske enkelt er umuligt, er fru Ingerlise Koefoeds forslag om, at op til 6, 8, 10 programmer skal fremføres, for de kan ikke fremføres i alle disse anlæg, som kun kan viderebringe 6 programmer. Det var det, der var mit budskab, og når hr. Tastesen henviser til tidligere forhandling om disse sager, er det meget væsentligt at understrege, at vi er enige om, at der var en række programmer, der skulle fremføres, men kun når kabelanlæggene havde mulighed for at viderebringe 10 eller flere programmer; det er afgørende.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Det er jo da sjovt at overvære, at Socialdemokratiet og Venstre skændes om friheden nu. Jeg synes, at de to herrer begge kunne give et væsentligt bidrag til en frihedsdebat ved at sige: vi indrømmer, at det hybridnet-

forlig, der blev indgået, var noget møg, det vil folk ikke have; folk vil have frihed til via parabol at tage de programmer, de ønsker, og da vi begge to er frihedselskende partier, der ikke på nogen måde vil styre folks mediepolitik, vil vi da tilslutte os det. Det var de dér ord, vi skulle have hørt, og så kunne hr. Tastesen, der ikke ønskede censur, og som angreb hr. Dohrmann kraftigt, jo vise den frihedsånd ved simpelt hen at erklære, at hr. Dohrmann selvfølgelig skal have lov til at se de programmer, han ønsker, og at hans parabol derfor selvfølgelig skal have lov til at blive stående dér, hvor den står.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Hr. Helge Sander har forset sig på, at der er nogle ting, vi synes der skal være must carry-regler om. Bl.a. nævner hr. Helge Sander de nordiske programmer. Det er da rigtigt, at vi gerne vil have nordiske programmer ind i hybridnettet og ind i fællesantenneanlæggene, men jeg vil gøre opmærksom på, at der står »i større fællesantenneanlæg«. Det er klart, at jeg er indstillet på i udvalget at diskutere, hvordan man nu afgrænser, hvornår der skal være det ene, og hvornår der skal være det andet.

Og så bliver der talt meget om alle de programmer, vi vil have ind: lokal-tv, interessegruppe-tv, og hvad ved jeg. Nu kunne man jo tænke sig, at de åbne kanaler kunne bruges af mere end én bruger, så man ikke behøver i et fællesantenneanlæg at have én reserveret til interessegruppe-tv, én til lokal-tv og én til andet borger-tv; sådan har vi ikke forestillet os det. Men lad os diskutere det rent tekniske noget mere oppe i udvalget.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Det er jo altid spændende at høre de forenede hybrister diskutere kabel-tv og den slags emner, og det får vi nok rig lejlighed til senere, så parablerne lader vi ligge i dag.

Diskussionen om dette forslag fra SF rummer en positiv debat om nogle væsentlige ting, vi skal tage stilling til i forbindelse med fremføring af tv-programmerne. Vi deler i Det Radikale Venstre fuldt og helt det, som er baggrunden for SFs forslag, og jeg tillader mig at citere:

[Bilgrav-Nielsen]

- »- at opnå et samlet programudbud, der er så bredt og alsidigt som muligt,
- at brugerne får den størst mulige direkte indflydelse på programudbudet, og
- at brugerne får de bedst mulige betingelser for selv at ytre sig i billedmediet.«

Det spørgsmål, der er rejst, er, om modellen - især kabelnævnet - i forslaget er den rigtige vej at gå. Det skal jeg ikke tage stilling til her og nu, men vi mener som SF, at den målsætning, der er stillet op i forslaget, skal opfyldes, og jeg noterer med megen tilfredshed, at ministeren stort set også er af den opfattelse, at målsætningen skal opfyldes. Vi må så se under udvalgsarbejdet, som jo i vidt omfang kommer til at forløbe parallelt med udvalgsarbejdet vedrørende lovgivningen om lokalradio og -tv, er så store sammenfald og så store tilpasningsmuligheder, at det ikke er nødvendigt at gennemføre en egentlig lovgivning, en egentlig kabellov. Det er vi åbne over for, men målsætningen og hensigterne i SFs forslag er de rigtige. Målsætningen skal nås - det er Det Radikale Venstres indstilling.

Bente Juncker (CD):

Da CDs ordfører i denne sag ikke kan være til stede, skal jeg blot sige, at vi ikke kan støtte forslaget, som det foreligger. Vi har mærket os, at SF har gjort en hel del ud af at forklare, at det skal være alsidigt, og det er vi naturligvis tilfreds med.

Der står ét spørgsmål tilbage, og det er, hvordan nævnet skal sammensættes.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti mener, at de emner, SF tager op i dette beslutningsforslag, er væsentlige og vigtige spørgsmål, som vi ikke kommer uden om, og det fremgik også helt klart af ministerens indlæg.

Det, der så bliver vores opgave, er at finde ud af, hvordan vi tilgodeser mindretal og sikrer størst mulig alsidighed. Jeg synes egentlig, at man kan hilse med tilfredshed, at forslaget kommer i udvalg, for det giver en mulighed for allerede nu at undersøge nogle spørgsmål, således at vi forhåbentlig kan nå frem til bred enighed om disse spørgsmål.

Endelig vil jeg lige sige til hr. Poulsgaard, at dette forslag intet har at gøre med hybrid-

net eller parabolantenner; det drejer sig om helt andre ting, som man kunne have set, hvis man havde læst forslaget.

Poulsgaard (FP):

Ja, man kunne jo have trukket på skuldrene og sagt, at det var et af de sædvanlige SF-forslag, og så færdig med det, for der kan ikke samles flertal for det, men så hørte vi jo den radikale ordfører, og nu er vi igen i den situation, at det er de Radikale, der bestemmer. Så vidt jeg forstod på hr. Bilgrav-Nielsen, var han positiv over for dette lovforslag, og hvis Socialdemokratiet også er det, er der risiko for, at der kan blive et flertal, og så må vi jo til at tage det meget alvorligt.

Nu skal antenneforeningerne trynes igen. Hvad skal vi dog med dette lovforslag? Det er totalt overflødig med en enkelt undtagelse, og den skal jeg komme tilbage til.

Hvorfor skal de frie og forbrugerejede fællesantenneforeninger dog ind under et magtfuldt kabelnævn? Hvad kommer antenneforeningernes programsætning og programmæssige drift et kabelnævn ved? Antenneforeningerne lever på udmærket nærdemokratisk vis. Hvis man bliver uenige om, hvorvidt man skal tilslutte sig hybridnettet eller parabolantenner, eller hvilket program man ønsker, kan man jo bare på en generalforsamling hælde formand og bestyrelse ud. Det er demokrati, så hvorfor sætte noget andet i stedet for? Hvor meget skal man betale for dette overflødig organ? Det fremgår ikke af forslaget, ud over at nævnets 5-7 medlemmer skal antage personale, så det skal nok blive dyrt.

Antenneforeningerne bliver rasende, når det går op for dem, hvad der er ved at ske. Fremskridtspartiet har altid stået på antenneforeningernes side, og vi har gjort os den ulejlighed at få en kommentar til kabellovsforslaget fra en antenneforening med mange tusinde tilsluttede. Det forslag kunne man ganske enkelt ikke tage alvorligt, og man mente, at det i hvert fald var ekspropriation og formentlig også i strid med grundloven og EFs menneskerettighedserklæring, hvori der står: »Enhver har ret til ytringsfrihed; denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at give eller modtage meddelelser eller tanker uden indblanding fra offentlige myndigheder og uden hensyn til grænser.«

[Poulsgaard]

I det samlede programudbud skal der tilstræbes en kulturel alsidighed, som kan komme i strid med et kommende EF-direktiv, men det er SF som EF-modstandere vel lige glade med.

Hvad kommer det et kabelnavn ved, om en antenneforening har lyst til at fylde sine kanaler op med ene morskabsprogrammer? Det må blive deres egen sag.

Fremskridtspartiet er bange for kabelnævnets muligheder for at pålægge antenneforeningerne så mange tvangskanaler, at alle kanalerne i fællesantenneanlæggene bliver optaget og de valgfrie programmer bliver indskrænket til ét eller to.

Fremskridtspartiet er ikke og har aldrig været tilhænger af smagsdommere. Hvad kultur er, må folk selv bestemme. Alt i alt er dette et forsøg på igen at bondefange antenneforeningene; det er der ingen tvivl om.

Men vi er da også positive. Vi er enige med SF i dette forslags afsnit B. 3, stk. 3, som omhandler brugerindflydelse i de fællesantenneanlæg, der f.eks. ejes af kommunerne, P & T eller telefonselskaberne. Det er klart, at lovgivningen må laves om, så disse antenneforeninger får samme demokratiske rettigheder som de privatejede foreninger.

Det er en skandale, at den socialdemokratiske borgmester i Esbjerg har tvangstilsluttet 26.000 husstande til hybridnettet uden overhovedet at have spurgt dem, om de ønsker denne tilslutning. Det må ikke ske igen, og derfor kan Fremskridtspartiet gå ind for denne del af forslaget.

Stk. 4, som omhandler mindretalsbeskyttelse i fællesanlæg, kan vi også gå ind for; det kommer dog an på, hvad de regler, der skal udarbejdes, kommer til at indebære.

Jeg vil gerne komme tilbage til kabelnævnet. Det skal jo også være en indkøbscentral af programmer, så det skal nok medføre nogle gode udenlandsrejser osv. for nævnets medlemmer.

Som sagt står der ikke et eneste ord i lovforslaget om, hvor indtægten til alle disse aktiviteter skal komme fra, men det er måske også telefonabonnenterne eller skatteyderne, der skal til at betale millionbeløb til dette formål, når de nu tilsyneladende alligevel skal i gang med at betale til det hybridnet, de ikke vil have.

Umiddelbart er det en mærkelig debat at overvære. SF kommer med et forslag, og alle stiller sig faktisk op, inklusive kulturministeren og regeringspartierne ordførere og andre, og siger, at man er meget enig i, hvor væsentligt det er at tage de problemstillinger frem, SFs forslag handler om, at man er meget enig i målsætningen, altså bestræbelserne på en højere grad af brugerindflydelse, en højere grad af medbestemmelse og en højere grad af kulturel alsidighed i programudbudet.

Der er faktisk kun én, nemlig hr. Poulsgaard, som er imod. Det var ventet, og nu er det oven i købet sådan, at han sammen med nogle af sine partifæller har anmeldt en forespørgselsdebat om hybridnettet, og den debat er han allerede gået i gang med, og det er sådan set udmærket.

Men spørgsmålet er selvfølgelig, hvordan det kan være, at alle er så enige, og dér tror jeg vi er nødt til at tænke tilbage på hybridnetforliget. At sammenligne fru Ritt Bjerregaard og hr. Tastesen svarer nogenlunde til at sammenligne en kongeørn og en af duerne ovre på Rådhuspladsen, og at sammenligne den industripolitiske fløj i Socialdemokratiet med den kulturpolitiske fløj er nogenlunde det samme.

Som bekendt har fru Ritt Bjerregaard for vane at kaste sig med en voldsom energi over ét område ad gangen, og hun havde på et tidspunkt det teknologi- og industripolitiske område i fokus. Så sad der heldigvis en fuldstændig hæmningsløs teknologibejstret minister for offentlige arbejder, som aldrig for alvor har forstået, hvad hybridnettet er for noget, men som i hvert fald er glad for ny teknik – hr. Arne Melchior. De to allierede sig på en eller anden finurlig måde, og ud af det kom der et hybridnetforlig mellem regeringen og Socialdemokratiet – et forlig, der var totalt renset for alt, hvad der kunne hedde mediepolitiske eller kulturpolitiske overvejelser, et forlig, der ene og alene udtrykte Socialdemokratiets temmelig andægtige forhold til teknologiudvikling i almindelighed.

Det er det, dette her drejer sig om, og det, der nu sker, det er, at feje mænd og koner er blevet sendt på banen. For al den kultur- og mediepolitik, man ikke nåede at lave dengang, skal nu laves, og så kan hr. Tastesen, og hvem der ellers har den del af det, komme til.

Tinning (VS):

[Tinning]

Det, vi står med i dag, er med andre ord en teknologipolitisk begrundet beslutning om et hybridnet, som har nogle meget vidtrækkende kulturpolitiske konsekvenser, som der ikke er taget stilling til. Det er derfor, det er så uhyggeligt.

Hr. Helge Sander og de andre borgerlige ordførere står og taler om, hvor vigtigt det er med brugerindflydelse, medbestemmelse og kulturel alsidighed i programudbuddet. Så spørger jeg mig selv: hvorfor har nogen af de parter underskrevet et hybridnetsforlig uden at afklare alle disse spørgsmål? Hvorfor har man igangsat et hybridnetsforlig uden at finde ud af, hvordan man skulle sikre brugerindflydelsen, sikre medbestemmelsen og sikre den kulturelle alsidighed i programudbuddet? Var det, fordi man ikke syntes, det var vigtigt? Nej, man siger i dag, det er meget vigtigt. Var det, fordi der ikke var nogen, der sagde, at det var vigtigt dengang – altså at det først nu er gået op for de folk, hvad det handler om? Ja, det kan være, men der var nogle, der allerede dengang pegede på disse problemer, bl.a. naturligvis SF og vi selv. Det er det, der gør det så forstemmende at høre på alt dette her, for kunne folk så bare komme op og sige: vi er sådan set enige i, at vi har sjoflet dette her et par år, og nu bør vi gøre noget ved det, så havde vi da et rimeligt og reelt udgangspunkt.

Oven i købet sker der så det – og det gør det bare endnu værre – at det, kulturministeren kan sige, er: nu foreligger der et beslutningsforslag, så skal vi have et udvalgsarbejde, og der skal også laves noget med lokalradio og -tv, og så kan vi i det forløb se på disse spørgsmål. Jeg mener, det er en af de klassiske udsættelser, som har præget dette område stort set al den tid, jeg har været herinde, og det må vi selvfølgelig finde os i, for Socialdemokratiet kan ikke andet end komme haltende efter sig selv i dette her spørgsmål, og Det Radikale Venstre kunne aldrig finde på at gå i alliance mod regeringen på dette område, så derfor er der sådan set ikke så meget at stille op, slet ikke med hr. Bilgrav-Nielsen. Så vi må altså endnu en gang acceptere nogle indlæg, der handler om, at dette her er uhyre vigtigt, og det må vi se nærmere på.

Vi mener stadig, som vi mente det for både 2 og 3 år siden, at disse problemer skulle løses og skulle løses nu, at der med andre

ord ikke burde ske en hybridnetsudbygning eller noget, der ligner, uden at spørgsmålene om brugerindflydelse, medbestemmelse og kulturel alsidighed i programudbuddet er løst. Det burde de være for længst, og vi vil gerne gøre vores til at få gjort det med, lad os så sige så ringe en forsinkelse som muligt.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Jamen hr. Tinning, det bliver jo med en meget ringe forsinkelse, som det ligger nu. Vi har den 15. januar i dag. Der skal fremsættes lovforslag om ændring i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed om ganske kort tid, og så kommer vi jo i den situation, at vi kan vurdere den kulturpolitiske nødvendighed og det kulturpolitiske omfang, altså hvor langt vi skal gå i denne sag, og det finder vi rigtig. Jeg er glad for, at vi nu er kommet dertil, at beslutningerne skal tages.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Det, der er interessant, er selvfølgelig at få en fornuftig forklaring på, hvordan man kan finde på at skrive under på et hybridnetsforlig uden overhovedet at gøre sig de kulturpolitiske og mediepolitiske overvejelser, som var nødvendige konsekvenser af indholdet af det forlig. En fornuftig forklaring på det kan hr. Tastesen ikke give, og på den baggrund var det sådan set meget rart, at han end ikke forsøgte på det.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil gerne indlede med at sige tak til alle de ordførere, der har givet større eller mindre tilslutning til dele af dette forslag. I øvrigt vil jeg tilslutte mig hr. Tinnings ord om, at dette her kunne man godt have taget stilling til for længe siden. Da man havde lavet hybridnetsforliget og man derefter skulle revidere loven om radio og tv, stillede SF ændringsforslag om, at der skulle nedsættes et kabelnævn, at der skulle laves regler for mindretalsbeskyttelse i fællesantenneanlæg og for brugerindflydelse i de store fællesantenneanlæg. Mig bekendt er der ikke nogen af regeringspartierne, der dengang stemte for de forslag. Siden fremsatte Socialdemokratiet og SF, og jeg tror Det Radikale Venstre, dem

[Ingerlise Koefoed]

i forbindelse med lokalradio og lokalradioloven, og dér blev der heller ikke stemt for dem fra regeringspartierne side. Undskyldningen har hele tiden været, at det var for tidligt, det hastede ikke så stærkt, og det kom nok en eller anden gang. Men der har ikke været nogen klar tilslutning til de ting, før den er kommet her i dag, og jeg er selvfølgelig glad for, at den langt om længe er kommet, men jeg mener, den kunne være kommet før, hvis man havde syntes, at man kunne tilslutte sig, at det også drejede sig om kulturpolitik, når man talte om hybridnet og hybridnettsforlig.

Ministeren og andre, der har talt om det centrale kabelnævns som et overflødig og centraliserende led i dette forslag, vil jeg gerne stille et spørgsmål til. Hvis og når man ved, at der er 9.000 fællesantenneforeninger her i landet, hvordan forestiller man sig så, at de 9.000 fællesantenneforeninger skal kunne lave deres egne selvstændige programvalg, medmindre der er et eller andet overordnet demokratisk, ulropolitisk og hvad-ved-jeg-organ, der påtager sig at gå ind som en eller anden form for mellemlid, som informationscentral og sådan noget, som forhandler med fællesantenneanlæggene og dem, der har programrettighederne? Hvad er det, man forestiller sig? Hvordan har man tænkt sig det skal gøres? Eller er man fuldkommen tilfreds med, at det er telefonselskaberne, som har kommercielle interesser? Det er der ikke noget ondt i. Jeg siger ikke noget ondt om telefonselskaberne, når jeg siger dette her. Telefonselskaberne har kommerciel interesse i at få etableret hybridnettet. Skal det så også være telefonselskaberne, der har det kulturpolitiske ansvar for, hvilke programmer der tilbydes fællesantenneanlæggene? I pakker, som enkeltprogrammer? Den kommercielle interesse må dog betyde, at man vil prøve at forhandle sig til programmer, som det er så billigt som muligt at tilbyde brugerne i fællesantenneanlæggene. Det vil sige programmer, der er stærkt kommercielle, der er stærkt reklamefinansierede, og hvad ved jeg. Men alene det, at man har tilbudt i pakker, har været galt. At man nu siger, at nu kan man tilbyde i mindre pakker, det er meget godt, men vi ønsker, der skal sidde et uafhængigt organ, som kan formidle oplysninger om programvirksomhed mellem programleverandører og de enkelte fællesanten-

neanlæg. Det er det, der er det vigtige i dette forslag. Jeg vil gerne vide, hvordan man ellers vil bære sig ad, medmindre man vil lade det fortsætte på den skæve måde, som det halter af sted på nu, hvor det kommercielle og det kulturpolitiske bliver ét fedt.

Jeg har ønsket at få dette forslag i kulturudvalget, fordi det er kulturpolitiske spørgsmål, jeg vil diskutere nu langt om længe i forbindelse med hybridnettet og ikke telefonselskabsspørgsmål, selv om telefonselskaberne selvfølgelig er en vigtig og værdig teknologisk og kommerciel partner i hele dette foretagende.

Hvad angår brugerindflydelse i de store fællesantenneanlæg, er jeg glad for at høre, som ministeren siger, at det er ordnet i de telefonselskabsejede anlæg. Det vidste jeg ikke, og det kan være en fejl fra min side, men det er jeg glad for, og jeg vil så spørge i udvalget, hvordan det er ordnet. Det glæder mig også, at man er ved at udarbejde nogle regler for, hvordan brugerne skal få indflydelse i de kommunale anlæg.

Hvad angår mindretalsbeskyttelsen, siger ministeren – og jeg tror, det også har ligget i det, nogle af de andre ordførere har sagt – at det er et vanskeligt problem at gribe ind i de enkelte foreningers måde at administrere deres beslutningsmyndighed på. Det er jeg da sådan set enig i, men det, jeg forestiller mig, er noget i retning af, at man til fællesantenneforeningerne udarbejder et sæt vejledende retningslinier, der giver dem mulighed for at få etableret den mindretalsbeskyttelse. Jeg tror, at man i langt de fleste tilfælde vil være interesseret i selv at sikre, at mindretallet også har indflydelse på programvalget, og ved en generalforsamling at få etableret nogle regler, der gør, at man kan beskytte mindretallet.

Jeg har svaret på spørgsmålet om, hvor forfærdelig centralistisk eller ikke – efter min mening mindre centralistisk end noget af det, vi hidtil har haft – dette er. Hr. Helge Sander kom til at sige, at dette forslag ikke blev mindre decentralt af den måde, vi ville bygge det op på, og det er jeg da enig i, men jeg tror, det var en fejltagelse af hr. Helge Sander at sige sådan, for dette forslag bliver mere decentralt end det, vi hidtil har set, når det bliver gennemført.

Jeg er selvfølgelig også klar over, at der bliver en udvalgsbehandling af dette forslag

[Ingerlise Koefoed]

og af forslaget om lokal-tv og nogle ændringer i lokalradioloven nogenlunde samtidig, men jeg vil dog gøre opmærksom på, at vi her har en chance for at komme i gang hurtigere, end vi ellers ville have kunnet komme i gang; i kulturudvalget i går fik jeg i hvert fald den opfattelse, at vi skulle vente noget endnu, før forslaget om en lokal-tv-lov forelå.

Jeg vil gerne specielt takke Det Radikale Venstre for den meget klare tilslutning til vores forslag, som jeg fik her.

Jeg vil endvidere sige til fru Bente Junker, som stillede spørgsmål om nævnets sammensætning, at der jo står i forslaget, at det skal sammensættes af mediepolitisk, juridisk, økonomisk og hvad-ved-jeg-sagkundskab. Jeg har med vilje ikke i dette forslag ønsket at tage stilling til, af hvem dette nævn skal nedsættes, og hvordan det skal nedsættes rent praktisk; det mener jeg er noget vi må tage stilling til i løbet af udvalgsbehandlingen. Dette her er jo også et beslutningsforslag og ikke noget lovforslag, og det vil sige, at der selvfølgelig undervejs i udvalget også vil være mange muligheder for at diskutere alle de detaljer, der er i forslaget, og forhåbentlig finde frem til en hel del enige holdninger på området.

Til hr. Poulsgaard, som synes, at vi nu endnu en gang tryner fællesantenneforeningerne, vil jeg bare sige, at det ikke er min opfattelse, at vi tryner fællesantenneforeningerne med dette forslag; tværtimod mener vi, at vi kan komme til at give dem større indflydelse, end de har i dag. Og jeg vil understrege, at kabelnævnet naturligvis ikke kan pålægge fællesantenneforeninger at gøre sådan og sådan – kabelnævnet er ikke nogen lovgivende myndighed – men loven kan pålægge fællesantenneforeningerne at sikre, at der er en åben kanal til det ene eller det andet. Men det forstår jeg at hr. Poulsgaard også har så meget imod, og det er der sådan set ikke noget at gøre ved. At hr. Poulsgaard mener sådan og jeg mener noget andet, er der jo ikke noget mærkeligt i.

Hr. Tinning vil jeg gerne takke for at have sagt alle de væsentlige ting om, hvor mangelfuldt det blev, da man lavede hybridnetforliget, fordi man ikke ville tage det kulturpolitiske med ind. Jeg har bygget lidt videre på det, hr. Tinning sagde, men er i øvrigt fuldkommen enig i det, der blev sagt.

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Jeg skal kun gøre et par ganske korte bemærkninger her til afslutning på denne første behandling. Jeg synes ikke, det er helt rigtigt at sige, at vi først beskæftiger os med disse spørgsmål efterpå; jeg tror, det var fru Ingerlise Koefoed, der sagde, at vi nu ligesom undskyldende kom og gjorde de bemærkninger, som faldt i første runde. Nej, sådan er det ikke. Som jeg også understregede i mit første indlæg, er det problemer, som man har været opmærksom på hele tiden, så lang tid vi har talt om kabler, så lang tid vi har talt om antenneforeninger. Det vil fremgå af bemærkningerne til både loven om radio- og fjernsynsvirksomhed og om lokalradio, at disse problemer hver gang har været nævnt, men bortset fra at vi har syntes, det var rimeligt at indføre must carry-betingelserne for det danske fjernsyn, har vi ment, at vi selvfølgelig måtte holde de andre problemer under observation, men at der ikke var grund til at gå til de skridt, som dengang blev foreslået fra forskellige sider. Og det er faktisk præcis den samme holdning, jeg stadig har givet udtryk for. Jeg sagde, at vi var enige i målsætningen, men vi mente dengang – og det mener vi stadig – at kabelnævnet ikke var måden, man skulle sikre denne målsætning på.

Ellers vil jeg kun sige, at jeg er meget tilfreds med og meget glad for hr. Tastesens bemærkninger, som viste, at han ville være så lidt centralistisk som muligt, og navnlig at han var optaget af, at det skulle være forbrugerne, der bestemte. Det er præcis det, som ligger bag ved mit standpunkt, og så er det for så vidt efter min opfattelse ligegyldigt, om der er x antal eller y antal eller 9.000 antenneforeninger. Det væsentlige er, at det er et foreningsanliggende, og at det må være foreningerne, der finder ud af, hvilke programmer de vil have. Og det er forkert at sige, at det er telefonselskaberne, der bestemmer, fordi telefonselskaberne fremfører det, man beder om. Karakteren af den netkapacitet, som vi er ved at udvikle, og også muligheden, som jeg nævnte i min indledende bemærkning, for at sende større eller mindre dele af det tilbud, som faktisk er til stede, ud, vil betyde, at man vil have meget fleksible muligheder for at efterkomme forbrugernes

[Ministeren for kulturelle anliggender]

efterspørgsel, og så længe det er perspektivet, har vi det standpunkt, som jeg har gjort rede for her.

Tinning (VS):

Jeg synes ikke, at det, ministeren siger, er så præcist, at jeg for alvor kan forstå det og tør gå ud i verden og fortælle, hvad det er, ministeren mener, når jeg bliver spurgt om det, så jeg vil godt se, om det kan blive mere præcist.

Altså, ministeren siger – og det er selvfølgelig rigtig, det gælder også for de sidste 3-4 år under hybridnetforhandlingerne – at man var opmærksom på, at der var et spørgsmål, der kunne dreje sig om brugerindflydelse, -medbestemmelse og kulturel alsidighed i programudbud. Det er fuldstændig rigtig, og det er også rigtig nok, som ministeren siger, at dengang sagde man: vi er bekendt med, at det er en problemstilling, man kan rejse, men den vil vi så i øvrigt lade stå, fordi vi ikke synes, der lige nu er grund til at foretage sig noget. For et par år siden sagde hr. Arne Melchior, daværende minister for offentlige arbejder, at det med must carry var man overhovedet ikke i gang med at overveje. Det har så ændret sig siden, og det er sådan set godt nok.

Men så vil jeg spørge kulturministeren i dag, om det er rigtigt forstået, at indtil videre fastholder man det synspunkt, at både brugerindflydelse, -medbestemmelse og kulturel alsidighed er noget, man betragter som interessante problemstillinger og ikke andet, for ministeren siger: det er nogle ting, som jeg synes er vigtige og interessante, men det middel, SF peger på, mener vi ikke er godt. Det, der så interesserer mig, er selvfølgelig: har ministeren et andet middel eller hvad?

Ministeren siger også, at indtil nu er der dog mulighed for at være nogenlunde fleksibel og dække de forskellige behov for programmer, som viser sig i fællesantenneforeningerne, og så længe det er muligt, ser vi heller ingen grund til at foretage os noget. Men efterhånden kommer der flere programmer i æteren – her får vi jo bl.a. problemer med, hvad for nogle vi overhovedet skal tage ned – og efterhånden vil der også vise sig problemer med rent teknisk at tilfredsstille de meget forskelligartede behov, man kan forestille sig i forskellige fællesantennefor-

ninger. Så er det, jeg godt vil vide: betyder det, ministeren siger, at først skal vi have konstateret disse problemer, og derefter vil vi gøre noget ved dem, eller hvad? Jeg synes, at det bliver ved nogle bemærkninger om, at dette er interessant og vigtigt, men midlet har SF ikke peget på. Jeg vil i hvert fald meget gerne et halvt skridt længere, for dette svar kan jo ikke bruges, og så er vi nødt til at spørge om et halvt år igen. Sådan kan vi blive ved, så af almindelige rationaliseringssyn skulle vi nok have en præcisering allerede i dag.

Poulsgaard (FP):

Nej, det er klart, fru Ingerlise Koefoed, vi kan ikke blive enige. Vi står for to diametralt modsatte livssyn. Fruen vil tvangsstyre, hun vil dirigere, hun vil bestemme. Fremskridtspartiet ønsker frihed for den enkelte. Det er to livssyn, der simpelt hen ikke kan forenes.

Men jeg har da et par spørgsmål til forslagsstilleren, fru Ingerlise Koefoed. Hvem skal styre og regulere det alsidige programudbud for de husstande, der sætter en privat parabolantenne op? Alle de programmer, der kommer fra de mange privatejede DBS-satelitter – og det kan komme til at dreje sig om flere hundrede – bliver det jo lovligt at nedtage, og dem kan et kabelnævn heldigvis ikke komme og være smagsdommer over. Er det ikke at diskriminere alle dem, der er tilsluttet et fællesantenneanlæg? De skal ind i en spændetrøje af restriktioner, som kun kommer til at gælde for den halvdel af befolkningen, der er så uheldig at være medlem af en antenneforening.

Nu er der måske nogle, der vil protestere og sige, at denne udvikling ikke sker, men jeg kan da fortælle, at der i USA bliver solgt 60.000 parabolantenner om ugen. Den udvikling kan vi ikke lukke øjnene for, den kommer også her til landet; og så bliver antenneforeningerne igen sorteper.

Jeg kunne da også have lyst til at give Socialdemokratiet et godt råd. Nu tror jeg ikke, at de vil lytte til råd fra mig, men jeg kan da prøve ligegodt. Hybridnetlovsforslagets ophavsmænd, Socialdemokratiet, har jo vist sig positive over for det foreliggende lovforslag, og hvis det bliver vedtaget, kan jeg godt forudsige, at der vil blive en vild flugt væk fra

[Poulsgaard]

hybridnettet, folk vil simpelt hen af med smagsdommere til at styre.

Hvorfor i himlens navn skal vi have dette lovforslag? Der er da ikke én, der drømmer om at sige, hvad aviserne må skrive, og hvad de ikke må skrive, så længe vi ikke har pressecensur. Hvorfor i himlens navn må folk ikke have lov til at tage de programmer ned, de vil? Forklar mig det, de, der vil! Jeg har da konstateret, at forligspartierne er på vej væk fra hybridnettet, men vedtages dette lovforslag, skal jeg love for, at I får nogle flere fjender, end I har i forvejen, og hvis I så fastholder hybridnetforliget, skal der jo pumpes flere skatteydermidler og telefonabonnementpenge ind i det ulyksalige hybridnet.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Jeg synes, hr. Poulsgaards indlæg var så forvrøvet, som noget kunne være. Han taler mod bedre vidende.

For det første vil hver enkelt husstand frit kunne tage det ned, som det er lovligt at tage ned rent teknisk. Man kan oven i købet få dispensation i forbindelse med kommunikationssatellitten, og det kunne hr. Dohrmann selvfølgelig også have fået, så det, hr. Poulsgaard siger om enkeltstående husstande, er simpelt hen en omgang vrøvl. Man kan få lige præcis det, man vil have, og som det er lovligt teknisk at tage ned i henhold til international aftale.

For det andet med hensyn til brugerindflydelsen: hvis der er husstandsdemokrati, er det husstanden, der bestemmer i den enkelte bolig. Hvis der er tale om, at folk går sammen i et fællesanlæg, og der er hundreder af tilbud, men kun 10 pladser i kanalerne, så er det disse mennesker, der skal bestemme, hvilke 10 tilbud af de 100 der skal ind i kanalerne. Det må være den eneste tekniske måde at klare ytringsfriheden på i denne omgang.

Hr. Poulsgaard bør gå hjem og læse på lektien og forstå disse ting noget bedre. Der er ikke et gran af sandhed i, at der er nogle, der i denne sag forsøger at begrænse ytringsmulighederne. Folk skal vælge, hvilke aviser de vil læse, og de skal blandt de mangfoldige fjernsynstilbud, der kommer – for så vidt de vil betale for det – også have lov til at vælge, hvad de har lyst til her.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Jeg må skuffe hr. Tastesen, for jeg har faktisk læst på lektien, og så har jeg haft nogle meget dygtige folk, der har forstand på disse ting – jeg tror, de har næsten lige så meget forstand som hr. Tastesen – til at udarbejde min ordførertale. Jeg kan ikke gøre ved, at hr. Tastesen opfatter det som vrøvl. Men vil hr. Tastesen svare mig på, om det er vrøvl, at det er forbudt at sætte en parabolantenne op? Er det vrøvl? Nej, det er en kendsgerning. Det har hr. Tastesen været med til at forbyde. Altså har man indført censur. Er det vrøvl, at kabelnævnet skal være smagsdommer og vedtage, hvad der må sendes ud? Er det vrøvl? Jeg vil godt have svar på de to spørgsmål, for hvis det ikke er vrøvl, så har jeg ikke misforstået lektien, men jeg har da stadig væk forståelse for, at Socialdemokratiet og SF ønsker at styre meningsdannelsen i dette land. Det vidste vi godt, det er ikke noget nyt.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Det er en sammenrodning, hr. Poulsgaard gør sig skyldig i. Han stillede først nogle spørgsmål med nogle påstande, som jeg afviste klart, og mine svar blev ikke gendrevet her. Så stiller han nye spørgsmål.

Det med parabolantennerne har noget at gøre med internationale aftaler, som alle lande i Europa har tilsluttet sig, og indtil nu har kun Sverige og Norge gennemført en liberalisering på grund af deres meget vidtstrakte område. Alle andre lande har reguleringsbestemmelser af hensyn til internationale aftaler, der er indgået, men respekt for internationale aftaler kan man vel ikke forvente at hr. Poulsgaard og hans parti har på nogen måde.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Hr. Poulsgaard prøver, ganske forgæves, lader det til, at få hele sagen om parabolantenner med ind i diskussionen i dag. Lad mig da så sige til hr. Poulsgaard, at vi mener, det skal stå antenneforeningerne og de enkelte personer frit for, om de vil tilslutte sig hy-

[Ingerlise Koefoed]

bridnettet eller de vil købe sig en parabolantenne, men lad os vente med den diskussion til den 12. februar, eller hvornår det nu er, vi skal have den. På det tidspunkt har hybridnetforligsparterne, som jeg gerne vil gøre opmærksom på at SF ikke tilhører, måske fundet frem til et eller andet, som vi så kan tage stilling til.

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Det, der kalder mig herop, er hr. Tinnings spørgsmål. Jeg kan jo ikke love, at jeg kan forklare tingene på en sådan måde, at hr. Tinning helt ud forstår det, men jeg må prøve en gang til og vil blot sige følgende: det er ikke rigtigt, hr. Tinning, at det skal være en føljeton, hvor man hele tiden skal spørge til sagen, for hvis man læser efter de steder, som jeg henviser til, vil man se, at disse ting er omtalt, og der står, at man følger dem med henblik på at kunne tage et initiativ, når det må skønnes nødvendigt. Det synes jeg er meget klart, og det er også det, jeg har sagt i dag.

Det betyder ikke, at vi bare har pakket det væk. Vi følger det, og det kan siges konkret, at vi følger det derved, at vi f.eks. nu har et embedsmandsudvalg kørende, som i løbet af meget kort tid skal komme med svar på nogle af spørgsmålene. Så kan man da ikke sige, at det er en føljeton, hvor man skal spørge hele tiden.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jeg har meget forståelse for ministerens problemer med at skulle udtrykke sig, så jeg fuldt ud forstår det, og det kræver jeg heller ikke.

Men når ministeren siger: vi følger sagen tæt med henblik på at foretage os noget, når det skønnes nødvendigt, er det klart, at der hos ministeren og måske hos andre er en fornemmelse af, hvad dette »når det skønnes nødvendigt« betyder, og for dem kan en sådan formulering forekomme rimeligt klar. Men vi, som ikke har vores daglige gang hos enten ministeren eller andre ministeren nærtstående, forstår selvfølgelig ikke, hvad dette »når det skønnes nødvendigt« betyder.

Jeg vil godt i hvert fald prøve at forklare: vi ved alle sammen, at det bliver et problem

på et eller andet tidspunkt, at der i dette hybridnet kan komme en utrolig bunke programmer ned, som skal fordeles, og at man vil løbe ind i spørgsmålet: hvad gør vi, når der sker en, vi kan kalde det »overopfyldning«? Der er simpelt hen for mange muligheder, og det er meget uklart i dag, hvem der bestemmer, hvad der skal tages ned, og hvem der bestemmer, hvad der skal fordeles hvorhen. Det er et af de problemer, SF forsøger at angribe med forslaget om et kabelnæv. Så siger ministeren: det synes vi er et dårligt middel. Jamen det er i orden, siger vi så. Men er problemet der ikke nu? Jo, siger ministeren. Jamen hvad skal vi så gøre? spørger vi. Det ved jeg ikke, siger ministeren, men jeg vil meget gerne love at følge sagen nøje og så gøre noget, når jeg skønner det nødvendigt. Det er det, jeg mener med, at vi ingen vegne kommer, for hvornår er det så nødvendigt?

Mit synspunkt er, at det er nødvendigt i dag. Det er nødvendigt, at vi, hvis vi overhovedet vil have dette hybridnet – det ville VS ikke, men nu har vi det altså – tager stilling til alle spørgsmål om brugerindflydelse, -medbestemmelse og kulturel alsidighed. For mig at se er der ingen argumenter for at udskyde det, det har der aldrig været, heller ikke da man indgik forliget, og det er der heller ikke nu. Det er der vist nok heller ikke andre der mener, for der er ingen, der argumenterer for det, men der er bare for mange, der kritikløst accepterer, at ministeren siger: det følger vi nøje for at gøre noget, når det er nødvendigt. Det accepterer man, og det er det, jeg mener er for dårligt. Det må være muligt at træffe de kulturpolitiske beslutninger, som skulle have været truffet for 2-3 år siden. Jeg kan ikke se, hvorfor det ikke skulle være muligt nu. Det er problemet!

(Kort bemærkning).

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg skal ikke gentage de spørgsmål, som hr. Tinning stillede. Jeg finder dem meget relevante, for jeg synes stadig væk, der er en vis uklarhed om, hvad det er, ministeren og de borgerlige partier vil give tilsagn om at gå videre med her og nu, og hvad det er, der kan komme i syltekrukken endnu en gang.

[Ingerlise Koefoed]

Men der er ét spørgsmål, som jeg synes man fra den anden side af salen skylder mig et svar på, og det er: hvordan forestiller man sig at disse 9.000 fællesantenneanlæg hver for sig skal kunne tage stilling til, hvilke programmer de vil have, hvis der ikke findes et eller andet mellemed mellem dem og programleverandørerne? Jeg kan simpelt hen ikke begribe det. Hvis man i stedet for et kabelnavn hellere vil have en fællesantennefællesforening, så for mig gerne, men der må da et eller andet sted være nogle, der formidler oplysninger om programmerne.

Det er da rigtigt nok, at i dag er det vel telefonselskaberne, der formidler oplysninger om de programmer, som de nu vil tilbyde, og der er ikke så mange programmer endnu. Men den dag, der bliver mange programmer, mener jeg bare ikke, det skal være telefonselskaberne, der tilbyder programmer; det skal være nogle andre.

Hvis det er ordet »kabelnavn«, der ser centralistisk ud, laver vi da gerne det om, men et eller andet led må der være, der står som mellemed mellem de to parter. Det mener jeg, og det vil jeg blive ved med at mene, indtil man har fået overbevist mig om noget andet. Så kan vi se, om det kan lykkes.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Det er hr. Tastesens udtalelser om internationale aftaler, der kalder mig herop, for jeg vil da gerne have at vide, om hr. Tastesen og dermed Socialdemokratiet mener, at der skal gøres forskel på, hvilke former for udsendelser man kan modtage, forstået på den måde, at nu diskuterer man satellitter og de andre ting, der kommer fra de fjernere stationer, men der er jo en lang, lang række steder her i landet, hvor man kan modtage direkte både fra Sverige og fra Vesttyskland. Derfor vil jeg godt vide, om det er Socialdemokratiets hensigt, at den næste beskæring af de demokratiske rettigheder skal være, at de, der hidtil har haft mulighed for at modtage fra Sverige eller Vesttyskland – ganske vist via en antenne, der peger lige op og ikke en af de såkaldte parabolantenner, der er runde – skal fratages denne mulighed. Er det Socialdemokraternes hensigt? Det synes jeg ville være interessant at få afklaret, for uanset hvad Socialdemokratiet ellers er kommet med af

tanker, der faktisk lyder lidt mere liberale end dem, regeringen har, er det stadig væk sådan, at denne berygtede lov om hybridnettet, som Socialdemokratiet jo har stemt for, sidder som en stor, stor skamplet på alt, hvad der hedder demokrati og ytringsfrihed her i landet. Jeg vil altså gerne have at vide, om hr. Tastesen vil forstærke dette indgreb yderligere.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Jeg har tidligere afvist, at dette har noget som helst med angreb på demokrati og ytringsfrihed at gøre – uden at være blevet modsagt på nogen måde.

Og så må jeg sige, at man må vel forlange af Fremskridtspartiets diverse ordførere, at de har en smule viden om tingene, før de går op og fremsætter nogle påstande fra talerstolen.

Hr. Dohrmann ved udmærket godt, at fordi man f.eks. i Sydjylland er nabo til Tyskland, og fordi man f.eks. i København er nabo til Sverige, har vi automatisk i kraft af den styrke, tv-sendere har, hidtil gratis kunnet modtage disse programmer. Her består der også en international aftale – men det ved hr. Dohrmann måske ikke – som kræver, at de, der leverer noget, skal have penge for deres arbejde. Derfor har vi fået en lovgivning om, hvordan man regulerer disse forhold, så ophavsretsindhaverne får betaling for deres arbejde. Det, vi hidtil har modtaget gratis i Vojens, i Kolding og andre steder, skal der altså nu betales en lille smule for. Jeg tror, det er 15 kr. eller noget i den retning pr. program om året, som man får fra Tyskland og Sverige fremover. Jeg synes, at et gran af viden bør man have, før man går herop og blander sig i en debat om disse ting.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

[Første næstformand]

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, be-
tragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (Skattefritagelse for Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene og Københavns Fondsbørs).

Af ministeren for skatter og afgifter (Foi-
ghel).

(Fremsat 10/12 86).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Hækkerup (S):

Socialdemokratiet kan støtte ministerens forslag om skattefritagelse for Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene. Denne fond har heller ikke hidtil været underkastet beskatning, og den situation ønsker vi opretholdt.

Derimod kan vi ikke støtte forslaget om skattefritagelse for Københavns Fondsbørs. Vi mener faktisk ikke, at børsmæglere og udstedere af værdipapirer er de grupper i det danske samfund, der har det største behov for skattelettelser, og vi er meget spændt på at høre, hvad det er for tungtvejende grunde, skatteministeren har til at begunstige netop disse grupper frem for de arbejdsløse, efterlønsmodtagerne og andre ofre for regeringens politik.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg skal blot sige, at vi i Det Konservative Folkeparti støtter ministerens lovforslag, som det er, for så vidt angår både det ene led og det andet led, idet jeg understreger, at for Fondsbørsens vedkommende er det jo netop begrænset til det særlige område, der hedder den almindelige statutmæssige virksomhed, hvorimod den ikke skal have skattefritagelse på andre områder. Jeg synes, der er en rimelig balance i de ting, derfor kan vi støtte lovforslaget.

Thoft (SF):

Vi kan også støtte, at Industrialiseringsfonden, der er en selvejende institution, som får tilskud af statskassen, og hvis formue i tilfælde af ophør tilfalder statskassen, bliver skattefritaget.

Men den anden halvdel af lovforslaget, som handler om skattefritagelse for Fondsbørsen for så vidt angår indtægter ved Børsens statutmæssige virksomhed, kan vi ikke støtte. Børsen har en langt friere stilling end Industrialiseringsfonden, og jeg kan ikke se andet, end at den mindre skat, som bliver følgen af forslaget, vil betyde, at børsmæglervirksomheder og andre, der udsteder værdipapirer, vil skulle betale mindre afgifter. Da ministeren ved, at SF har foreslået endda en voldsom færing af stempelafgiften på handel med værdipapirer, ser jeg en direkte modstrid mellem SFs forslag om, at det skal være dyrere at handle med værdipapirer, og så ministerens forslag om skattefritagelse.

Det er sådan lidt pudsigt – det kommer vi jo til at behandle senere i dag – at nogle institutioner gerne vil være skattefri, og nogle institutioner vil sandt for dyden gerne være skattepligtige, men det er nok, fordi de institutioner, der gerne vil være skattefri, sparer på det, og de institutioner – f.eks. Statsanstalten for Livsforsikring – der gerne vil være skattepligtige, såmænd også sparer på det. Sådan kan tingene være så underlige.

Men når det drejer sig om Københavns Fondsbørs, må ministeren ikke forvente, at SF støtter en skattefritagelse.

Skrumsager Skau (V):

Fra Venstres side kan vi give fuld tilslutning til det foreliggende lovforslag. Gennem det får vi løst nogle af de problemer, som vi har vedrørende de to virksomheder, der er tale om. Vi støtter, at de får skattefritagelse.

Aase Olesen (RV):

Det Radikale Venstre kan tilslutte sig forslaget om skattefritagelse for Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene og for den del af Fondsbørsens virksomhed, som er pålagt den ved offentlig bestemmelse. Jeg har ikke opfattet det sådan, som nogle af ordførerne har, at det også indbærer en skattefritagelse for den handel, der foregår, men alene den kontrolfunktion, som vi herinde har på-